

Failisüsteem Windowsis

Põhimõisted

- Fail (*file*)
 - on terviklik andmekogum, millele on antud nimi ja mis asub arvuti välismälus
- Kaust
 - nimega failigrupp, kuhu failid on sorteeritud otstarbe, sisu või omaduste järgi
- Hierarhiline süsteem
 - iga kaust (ka alamkaust) võib omakorda sisaldada alamkaustu

Fail

- Faile eristab üksteisest nn failiidentifikaator ehk tunnus:

esimene.doc
└──────────┬──┘
faili nimi laiend

- **Faili nimi** – faili looja või kasutaja poolt pandud nimi
 - võib koosneda < 255 märgist
- **Laiend** – näitab failitüüpi
 - < 3 sümbolit

NB! Ei tohi sisaldada < > : " * ? / | \ märke

Faililaiend

kiri.txt	tavaline tekstifail
minu 1. aruanne.doc	MS Word'is kirjutatud dokument
maja.bmp	bitmap-formaadis joonis
linnulaul.au	helifail
Maarja-Liis.mod	helifail
wordpad.exe	programmifail
command.com	programmifail
autoexec.bat	MS DOS-i käsufail
mouse.driv	arvutiseadme juhtprogramm (draiver)
vbrun300.dll	Windowsi programmifail

Faili iseloomustavad veel...

- maht (*faili suurus*)
 - **informatsiooni mõõtühikuks** on bitt (bit, sümbol **b**)
 - liiga väike mõõtühik kaasaegsete arvutite jaoks
 - rohkem kasutatakse ühikut bait (byte, sümbol **B**)
 - **8 b = 1 B**
 - **1024 B = 1 kilobait** , lühend **1kB**
 - **1024 KB = 1 megabait**, lühend **1MB**
 - **1024 MB = 1 gigabait**, lühend **1GB**
 - jne
- loomise kuupäev ja kellaaeg

Kaustad

- Kaustade süsteemi kasutatakse failide süstematiseerimiseks
 - eraldi kaustadesse paigutatakse erinevate programmide loodud failid, ajutised tööfailid, dokumendifailid
 - eraldi kaustad on programmifailide jaoks
 - Kausta tunnus:
 - nimi
 - laiend
- Vastavad samadele tingimustele failitunnusega!

Andmekandjad

- Vastavalt vajadusele säilitada suuri andmehulki kasutatakse mitmesuguseid mäluseadmeid:
 - kõvaketas
 - CD
 - diskett
 - zip-seade
 - magnetoptilised kettad
 - mälupulgad jne

Andmekandjad

- Et arvutile oleks arusaadav, millise andmekandjaga ta suhtlema peab, on igale kettaseadmele antud oma nimi (*tähis*):
 - A:
 - B:
 - C:
 - D:
 - jne

Kettaseadmete tähised

■ Disketiseade A:

■ Kõvaketas C:

■ CD-ROM D:

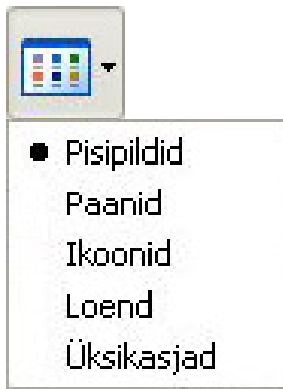

■ "Võrgukettad" E: ... Z:

Aktiivse ketta või kausta sisu

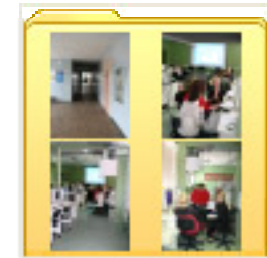
■ Erinevad vaated

- Pisipildid – pisipiltide vaates näidatakse pildifaile pisipildina ja kausta sisu piltidena kaustaikoonil

- Paanid – faile ja kaustu kujutatakse ikoonidena ning kaustasisu järjestamise objekti näidatakse selles vaates objekti nime kõrval

- Ikoonid
- Loend
- Üksikasjad

kivi01

Kausta loomine

- Uue kausta loomine
 - märgista kettaseade või kaust
 - Fail → Uus → Kaust
 - anna kaustale nimi

Peamised failioperatsioonid

- Avamine
 - klõps + <ENTER>
 - topeltklõps
- Ümbertõstmine
- Kopeerimine
- Kustutamine
 - klõps + <Delete>

Faili ümbertõstmine

- Märgista fail
- Lõika –
 - Redigeeri → Lõika
 - parema nupu klõps → Lõika
 - Ctrl + x
- Vali uus asukoht
 - liigu vajalikku kausta
- Kleebi –
 - Redigeeri → Kleebi
 - parema nupu klõps → Kleebi
 - Ctrl + v

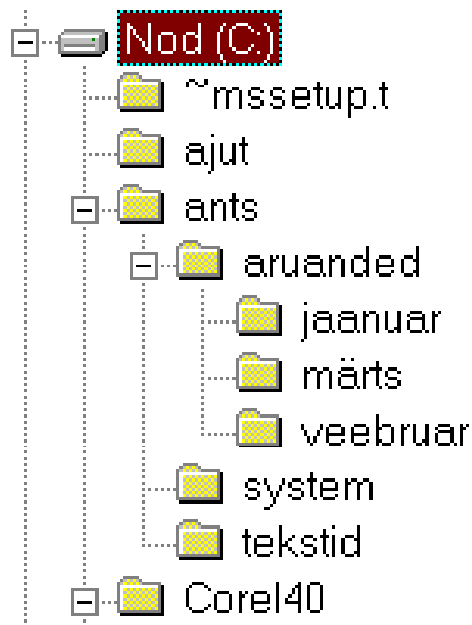

Faili kopeerimine

- Märgista fail
- Kopeeri –
 - Redigeeri → Lõika
 - parema nupu klõps → Lõika
 - Ctrl + c
- Vali uus asukoht
 - liigu vajalikku kausta
- Kleebi –
 - Redigeeri → Kleebi
 - parema nupu klõps → Kleebi
 - Ctrl + v

Hierarhiline süsteem

- ehk kaustapuu –
 - iga kaust võib sisaldada alamkaustu

- Kõige kõrgemat taset kaustapuu nimetatakse **kaustapuu juureks** (*root*)

osa C-kettal asuvate kaustade puust

Otsingutee

- Faili kasutamiseks tuleb arvutile ära näidata faili asukoht kaustapuus - **tuleb näidata millist haru mööda saab liikuda juurkaustast failini**

c:\ants\aruanded\jaanuar\aru1.xls

1. kettaseadme täht
 2. koolon (:) ja langjoon (\)
 3. kaustade nimed, mis tuleb läbida failini jõudmiseks (*kaustade nimed eraldatakse samuti langjoontega*).
 4. faili nimi
- Pikkade failinimede kasutamisel, mis sisaldavad tühikuid, pannakse otsingutee **jutumärkide vahele**
"c:\ants\tekstid\koosoleku kokkuvõte.doc"